

Zlepšovanie business procesov budovaním ontológie

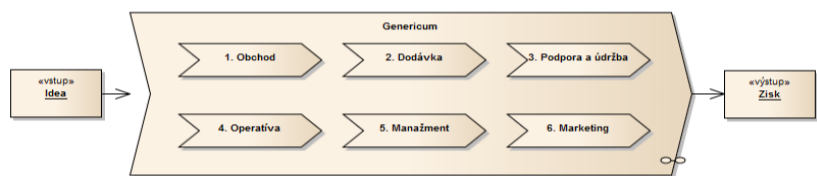
Viliam Elischer

Motivácia

Osobná Prírodná potreba zlepšovať procesy, odstraňovať chyby, zvyšovať efektivitu, silná IT orientácia Analytický prístup	Študijná Aplikovať teoretické poznatky získané počas VŠ štúdiá pri riešení z praxe Praktické overenie naučených postupov	Profesionálna Skúsenosti z nábory ľudských zdrojov ako podklad pre procesne orientované modely Demonštrovanie inovatívneho prístupu pri riešení problémov
Dôvod Pracovné zadanie zamerané na selekciu potrebných atribútov v rámci interných DB. Počas príprav boli zistené viaceré nedostatky - analýza	Cieľ Vylepšiť náborový proces a jeho podprocesy, odstrániť zistené nedostatky, rozšíriť a vylepšiť aplikačnú podporu v rámci uvedených procesov.	Metodológia Oboznámenie sa s prevádzkovou a procesnou realitou - analýza - detekcia nedostatkov - zlepšovanie procesov

Charakteristika prostredia

Firma Genericum Spoločnosť zameraná na vývoj aplikačného SW, integračných riešení, IT consulting	Segменты Banking Telco IT Security Industry Insurance	Kandidáti Vývojári Analytici SW Architekti Testeri

Riešenie

Odstránenie nedostatkov

- optimalizácia dátovej štruktúry pomocou ontologického prístupu
- úprava dátového modelu prepojením existujúcich databáz
- rešpektovanie požiadaviek a potrieb užívateľov
- prinavrátenie zmyslu aplikáciám a významu ukladaným informáciám
- rozšírenia súčasnej funkcionality

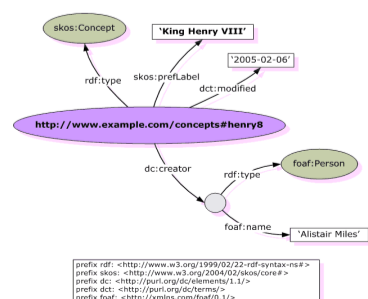
Ontologický model domény HR

- rozhodovanie spomedzi viacerých dostupných ontologických riešení
- formalizácia a konzistentnosť vs. efektivita a optimálnosť modelu
- vhodnosť riešenia pre praktické využitie: zameranie na budovanie Aboxu
- budovanie databázy vs. budovanie bázy znalostí
- koncepty - osoba, rola, pozícia, kompetencia, vzdelanie, životopis, organizácia

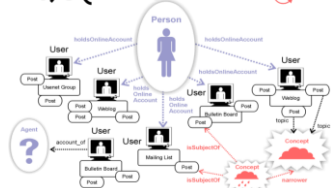
Simple Knowledge Organization System

- vychádza z OWL a RDF(S)
- ideálny na tvorbu taxonómii, slovníkov, klasifikačných schém
- spôsob pre vyjadrovanie znalostí v strojovo čitateľnej forme
- reprezentácia konceptov pomocou sématických relácií (užší, širší zmysel)
- primárne určený na výmenu informácií prostredníctvom webových rozhraní
- základné pojmy: koncept, schéma konceptov, označenia, notácie, mapovanie
- systém SKOS umožňuje praktickú reprezentáciu znalostí aj pri nízkej formálnosti
- vďaka schémam konceptov vzniká priestor pre zachytávanie rôznorodých konceptov v rámci domény (ideálne pre HR: personalistiku, právo, IT, kompetencie, vzdelanie, projektový manažment, procesy, business, rola a iné)
- inferencia prebieha na úrovni validácie sématických väzieb, príslušnosti ku schéme a prepojenia na koncepty iných schém - zachovanie kontextu
- abstrakcia procesnej a prevádzkovej reality je optimálna práve vďaka dôrazu na Abox (pojmy)
- nenáročné modelovanie vďaka nástrojom Protégé + SKOSed - dátová validita

Princípy a ilustratívne využitie systému SKOS

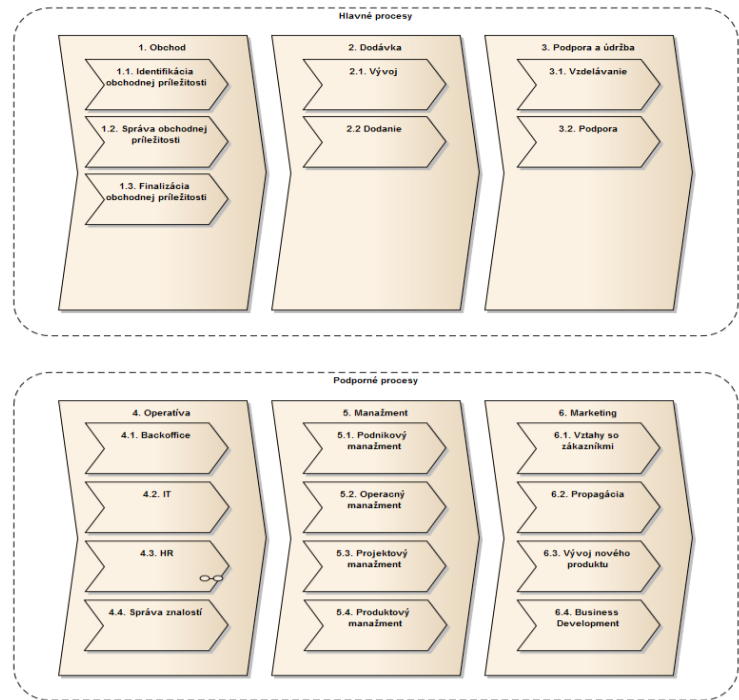

SJO(+ FOAF + SKOS

Charakteristika procesov

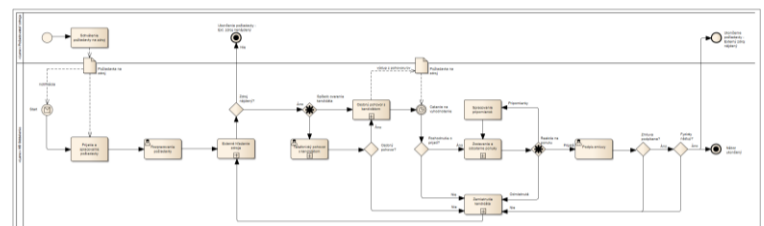
Procesy v spoločnosti Genericum

HR procesy

Náborový proces a jeho podprocesy

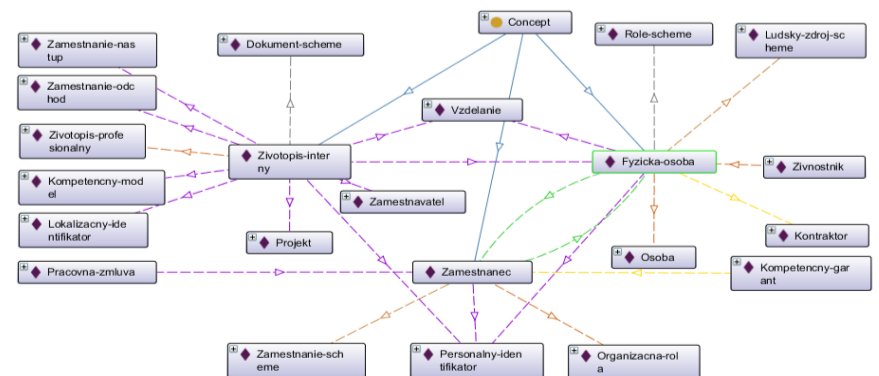

Zistené nedostatky

- neefektívne využívanie IS v business procesoch (náborový proces + ďalšie)
- nevhodne zvolené atribúty - nekonzistentná dátová štruktúra
- dátová duplicita a následná redundancia - nelogický dátový model
- absencia významu a zmyslu

Zhrnutie

Problematický charakter zvolenej domény, rôznorodosť konceptov	SKOS ako alternatíva sémantického dátového modelu	Vytvorené riešenie poskytuje dobré predpoklady pre automatizáciu opakujúcich sa úloh
Formálne nároky vs. efektivita zvoleného postupu riešenia (praktická stránka)	Kontext informácií na základe konkrétneho použitia konceptov	Do budúcnosti možno model postupne formalizovať - vybrané koncepty upraviť na OWL
Zložité modelovanie ľudských vlastností (role, kompetencie) oproti abstraktným vlastnostiam (čas, štruktúra, udalosť)	Sémantické väzby - základ efektívneho vyhľadávania za použitia SPARQL	Implementácia WebServices do súčasných aplikácií na základe SKOS modelu

Ukážka vytvoreného modelu (celý model obsahuje cca 370 konceptov)

Kľúčové slová

koncept, model, business, proces, optimalizácia, SKOS, OWL, RDF(S), ontológia, kontext, HR, doména, sémantika, znalosti, web, rola, schéma, štruktúra, aplikácia, inferencia.

Zdroje

Bibliografia:
<https://www.zotero.org/xeliv/items/collectionKey/CEKFEF2X>
www.w3.org/TR/skos-reference/